

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики

*Про розгляд законопроекту
за реєстр. № 5839 від 05.08.2021*

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 26 січня 2022 року (протокол № 114) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України «Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції для забезпечення продовольчої безпеки» (реєстр. № 5839 від 05.08.2021), поданий Кабінетом Міністрів України, і повідомляє наступне.

Законопроект визначає правові та організаційні засади державного регулювання генетично-інженерної діяльності, забезпечення продовольчої безпеки держави шляхом здійснення державного нагляду (контролю) за використанням генетично модифікованих організмів (далі – ГМО) і обігом генетично модифікованої продукції (далі – ГМ-продукція).

Суб'єктами законодавчої ініціативи визначено, що Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через три роки з дня набрання ним чинності. При цьому Закон України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» пропонується визнати таким, що втратив чинність з дати введення в дію Закону, прийнятого на підставі законопроекту. Слід відмітити, що законопроект містить частину положень, які дублюють положення вказаного закону, щоправда, при цьому зазначаючи уточнень або конкретизації. Проте, законопроект врегульовує набагато ширший спектр питань державного регулювання та державного нагляду (контролю) у сфері поводження з генетично модифікованими організмами.

Так, відповідно до статті 5 законопроекту до системи органів виконавчої влади у сфері поводження з ГМО належать:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері реєстрації генетично модифікованих організмів та обігу генетично модифікованої продукції у сільському господарстві;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за розміщенням на ринку ГМО та ГМ-продукції;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Водночас, визначено повноваження вказаних органів державної влади (*статті 6-12 законопроекту*) та їх завдання з державного нагляду (контролю) (*статті 37-38 законопроекту*) у цій сфері.

Також з метою всебічного і науково-обґрунтованого оцінювання ризику ГМО *статтею 13 законопроекту* передбачається створення Державної комісії з оцінювання ризику ГМО як експертно-дорадчого органу, що діятиме при центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері реєстрації ГМО та обігу ГМ-продукції у сільському господарстві, який також затверджуватиме склад цієї Комісії. При цьому, до оцінки ризику ГМО крім членів згаданої Комісії можуть залучатися на умовах цивільно-правового договору незалежні експерти.

Крім того, законопроект передбачає ведення центральними органами виконавчої влади у межах свої повноважень в електронній формі таких державних реєстрів як: Державний реєстр суб'єктів генетично-інженерної діяльності; Державний реєстр дозволів на проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі; Державний реєстр ГМ-джерел, відомості яких є відкритими та загальнодоступними (*стаття 20 законопроекту*).

Доцільно зауважити, що згідно із Законом України «Про джерела фінансування органів державної влади» органи державної влади здійснюють свою діяльність виключно за рахунок бюджетного фінансування (крім випадків,

визначених цим Законом) в межах, передбачених Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік.

Відповідно до фінансово-економічного обґрунтування, наведеного у пояснювальній записці до цього законопроекту, підготовленій Міністерством економіки України, та експертного висновку Міністерства фінансів України (далі – Мінфін) *(копія додається)* реалізація положень законопроекту не потребуватиме додаткових видатків державного та місцевих бюджетів, оскільки практичне застосування положень відповідного закону планується здійснювати за рахунок та у межах видатків державного бюджету, передбачених на виконання повноважень відповідними органами державної влади */за існуючими бюджетними програмами/*, а також за рахунок коштів міжнародної допомоги.

Водночас, законопроектом передбачається, що державна реєстрація ГМ-джерела здійснюватиметься на платній основі */затверджувати порядок державної реєстрації та перереєстрації ГМ-джерел, встановлювати розмір плати за таку реєстрацію уповноважено Кабінет Міністрів України/*.

Крім того, законопроектом відповідно до сфер компетенції уповноважено центральні органи виконавчої влади на видачу документів дозвільного характеру за плату */у розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України/*, зокрема, дозволів на:

- ввезення ГМО, призначених для здійснення в замкненій системі генетично-інженерної діяльності першого рівня ризику;

- проведення в замкненій системі генетично-інженерної діяльності другого/третього/четвертного рівня ризику;

- проведення досліджень та випробувань ГМО у відкритій системі;

- переміщення ГМО або ГМ-продукції транзитом через митну територію України.

Таким чином, реалізація запропонованих вище положень законопроекту, зокрема, щодо стягнення плати за державну реєстрацію ГМ-джерел та видачу документів дозвільного характеру може призвести до збільшення надходжень загального фонду державного бюджету. Аналогічну думку висловлює і Мінфін у своєму експертному висновку до цього законопроекту.

Крім того, законопроектом пропонується врегулювати питання відповідальності суб'єктів господарювання */юридичних осіб/* за порушення вимог законодавства у сфері поводження з ГМО *(стаття 40 законопроекту)* шляхом встановлення правопорушень у цій сфері і штрафних санкції за них у розмірі від п'яти до десяти мінімальних заробітних плат */виходячи з розміру мінімальної*

заробітної плати, встановленої з 01.01.2022 року – 6 500 грн, розмір штрафів становитиме від 32 500 до 65 000 гривень/. При цьому, визначено, що повторне порушення, вчинене протягом року з моменту вчинення попереднього порушення, за яке суб'єкта господарювання вже було піддано штрафу, тягне за собою накладення штрафу у подвійному розмірі від розміру, встановленого за відповідні порушення.

Відтак, беручи до уваги положення пункту 23 частини другої статті 29 Кодексу щодо зарахування доходів загального фонду державного бюджету, зокрема коштів від санкцій (штрафів, пені тощо), що накладаються відповідно до закону, застосування заходів впливу у разі виявлення запропонованих законопроектом правопорушень може опосередковано збільшити надходження загального фонду державного бюджету. Доцільно відмітити, що вплив на показники державного бюджету положень законопроекту щодо відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері поводження з ГМО визначатиметься в ході практичної реалізації його положень і залежатиме від видів правопорушень, які буде виявлено у цій сфері, та розміру санкцій, що застосовуватимуться.

Слід відмітити, що розробниками законопроекту всупереч вимогам статті 27 Бюджетного кодексу України та статті 91 Регламенту Верховної Ради України не подано відповідних фінансово-економічних обґрунтувань (включаючи відповідні розрахунки).

За підсумками розгляду Комітет прийняв рішення, що проект Закону України «Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за обігом генетично модифікованих організмів і генетично модифікованої продукції для забезпечення продовольчої безпеки» (реєстр. № 5839 від 05.08.2021), поданий Кабінетом Міністрів України, матиме вплив на показники бюджету (збільшуватиме надходження державного бюджету від плати за видачу дозвільних документів, водночас реалізацію положень законопроекту належить здійснювати за рахунок та у межах видатків державного бюджету, передбачених на виконання повноважень органів державної влади у сфері поводження з генетично модифікованими організмами). У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Додаток: на 2 арк.

ва Комітету
САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Ю.Ю. Арістов
Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2022/24197 від 27.01.2022

817162